इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि ण्यन्तं, तत्प्रकृतिकसन्नन्तं विना क्रैयादिक-वृणातिवत् (1622) ज्ञेयानि। ण्यन्ते तत्प्रकृतिकसन्नन्ते च यथासम्भवमूह्यानि।

(1628) "वृण प्रीणने" (VI-तुदादिः-1330. अक. सेट्. पर.)

'वृण प्रीणने' इत्यत्र 'वृण इति दन्त्योष्ठ्यादिरप्यत्र पठितव्यः।' इति मा. धा. वृत्तिः। तथा च भाष्यम्—'धात्वन्तरं पृणिवृणी' इति। 'धात्वन्तरम् इति। तौदादिकौ इत्यर्थः' इति कैयटः। क्षीरतरङ्गिण्यां नोपात्तः।

वर्णकः-र्णिका, वर्णकः-र्णिका, विवर्णिषकः-षिका, वरीवृणकः-णिका;
वर्णिता-त्री, वर्णयिता-त्री, विवर्णिषिता-त्री, वरीवृणिता-त्री;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकगर्जतिवत् (422) ऊह्यानि।
कर्मणि क्तः-वर्णितः।

(1629) "वृतु वर्तने" (I-भ्वादिः-758. अक. सेट्. आत्म.) वृतादिः।

'वर्तयेद् भाषणार्थे णौ वर्तने शपि वर्तते ॥' (श्लो. 96) इति देवः।
वर्तनं=स्थितिः इति क्षीरस्वामी।

[1]वर्तकः-र्तिका, [2]वर्तकः-र्तिका, विवृत्सकः-[3] विवर्तिषकः-षिका, [4]वरीवृतकः-

---

1. 'सार्वधातुकार्धधातुकयोः' (7. 3. 84) इति गुणः। स च 'ऊरण् रपरः' (1-1-51) इति रेफपरो भवति। एवमुत्तरत्रापि ऊह्यम्।
2. 'वर्तका शकुनौ प्राचाम्' (वा. 7. 3. 45) इति निपातनात् शकुनौ वाच्ये 'प्रत्ययस्थात्—' (7-3-44) इति इत्वं न भवति; वर्तका लट्वाख्यः शकुनिः। उदीचां तु वर्तिका इत्येव। वर्त्तिका–दीपस्य दशा।
3. 'वृद्भ्यः स्यसनोः' (1-3-92) इति वा परस्मैपदम्। 'न वृद्भ्यश्चतुर्भ्यः' (7-2-59) इति वृतादिभ्यः सकारादेरार्धधातुकस्य परस्मैपदेषु इडभावे, झलादेः सनः 'हलन्ताच्च' (1-2-10) इति कित्त्वात् न गुणः। "'न वृद्भ्यः चतुर्भ्यः' (7-2-59) इत्यत्र भाष्यवार्तिकयोः—'सिद्धं तु वृतादीनामात्मनेपदेन समानपदस्थत्येड्वचनात्' इत्युक्तत्वात् कृत्परेऽपि सादौ परस्मैपदलुकि च इटः प्रतिषेधो भवति।" इति धातुवृत्तिः। यदा तु विवृत्सति इति निष्पाद्य तदन्तात् कृतो विवक्ष्यन्ते तदा विवृत्सकः इत्यादीनीति बोध्यम्। यदा तु विवर्तिषते इति निष्पाद्य, तदन्तात् कृतोविवक्ष्यन्ते, तदा विवर्तिषकः इत्यादि भवति। एवं सन्नन्ते सर्वत्र रूपद्वयं बोध्यम्।
4. 'रीगृत्वतः' (वा. 7-4-90) इति रीगागम इति मा. धा. वृत्तौ। वस्तुतः 'रीगृदुपधस्य च' (7-4-90) इति सूत्रेण अभ्यासस्य रीगागमे रूपमेवम् इति ज्ञेयम्।